

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. XV. An legitima sit Appellatio à Pontifice ad Concilium Generale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

An Pontifex sit infallibilis in Quæstionibus facti, & Damnat. certarum Proposit. 123

402. Videri fors posset alicui, quod propositio, damnata ut temeraria, non sit infallibiliter falsa; eoquod possit supervenire novum fundamentum, quod tollat temeritatem, & simul faciat eam propositionem prudenter credibilem. Et quidem Cardinalis de Lugo *de fide disput. 20. sec. 3. n. 114.* ait, propositionem temerariam non esse infallibiliter falsam: quamvis sit infallibiliter temeraria. Cardenas autem *in crisi in proposit. ab Innoc. XI. damnat. dissert. proæmial. c. 10. n. 168.* advertit longè aliud esse, si propositio aliqua videatur talis, vel talis, privato doctore, & si Pontifex eam talem esse definiat; nam, cum privati doctoris iudicium possit errare, potest utique contingere, ut fundamentum temeritatem tollens superveniat.

At Pontificis Romani iudicium habet duo, nempe infallibilitatem, & perpetuitatem; non enim Pontifex tantum definit pro aliquo tempore, aut proponit Ecclesiæ doctrinam, tantum uno, aut altero anno tenendam, sed in perpetuum; unde, cum infallibiliter definiat, non adeste fundamentum, cui prudens assensus niti possit: & hæc definitio etiam pro futuris temporibus duret, non tantum definit, pro nunc non adeste tale fundamentum, sed absolute definit, non dari tale fundamentum, & hanc propositionem semper, tanquam temerariam, esse reiiciendam: & hinc talis propositio nunquam potest esse vera; non enim potest esse vera propositio, quæ à nemine prudenter affirmari potest; cum utique, si vera esset, dari deberet aliquod fundamentum prudentis affirmationis, quod, licet necdum esset cognitum, tamen aliquando posset cognosci; alias neque DEUS posset propositionem, licet veram, revelare; nam si eam revelaret, eoipso daretur fundamentum prudens eam affirmandi, scilicet ipsa revelatio, vel aliquid aliud per illustrationem ostensum.

Similiter Cardenas *dissertatione modo citat. n. 172.* fusè contendit, propositionem scandalosam esse falsam; cum scandalositas illius, ut ita dicam, semper futura sit: propositio autem scandalosa in doctrina morum utique sit falsa; cum nunquam liceat sequi eam propositionem, quæ scandalum præbet. Nec dicatur, posse rebus magis suo tempore declaratis, scandalum cessare; nam hac ratione propositio non fuisset in se scandalosa, sed tantum per accidens, ratione ignorantiae: hoc autem dici non potest de propositione damnata à Pontifice, à quo Spiritus S. assistentia removet omnem in definitionibus ignorantiam: nec potest Pontifex definiens, ex ignorantia dicere illicitum obiectum, quod reverà est licitum, ut rectè observat Cardenas *cit. dissert. n. 173.* Hæc pro instituto nostro, de damnationibus propositionum, in compendio dicta, sufficiunt: qui plura cupit, videre poterit Cardenam *in crisi in proposit. ab Innoc. XI. damnat. per totam dissertationem proæmialem.* item Vivam. p. 1. *trutina Theolog. quæst.*

prodroma. Ralslerum in regula externa fidei art. 19. n. 293. Suarez, Lugo, & alios, qui rem hanc fusè pertractant.

ARTICULUS XV.

An legitima sit Appellatio à Definitionibus Pontificis ad Concilium Generale.

403. **D**ico. Appellatio à Pontificis definitionibus ad Concilium generale est nullo modo legitima. ita communissimè Catholicis doctores. Prob. conclusio 1. Appellatio hæc est contra omnia Jura Canonica, imò est ab his reprobatissima: ergo nullo modo est legitima. prob. ant. Gelasius Papa C. *Ipsi sunt canones. 16. causa 9. q. 3.* sic loquitur: *Ipsi sunt canones, qui appellationes totius Ecclesiæ ad hujus sedis examen voluere deferri: ab ipsa verò nusquam prorsus appellari debere sanxerunt, ac per hoc illam de tota Ecclesiæ judicare, ipsam ad nullius committere iudicium, nec de ejus unquam præceperunt iudicio judicari, sententiæque illius constituerunt non oportere dissolvi, cujus potius decreta sequenda mandarunt.* Idem Pontifex C. *Cuncta. 17. ead. caus. & q. ait. Cuncta per mundum novit Ecclesiæ, quod sacrosancta Romana Ecclesiæ fas de omnibus habeat judicandi, neque cuiquam de ejus liceat judicare iudicio; siquidem ad illam de qualibet mundi parte appellandum est: ab illa autem nemo est appellare permissus. Sed nec illa præterimus, quod Apostolica Sedes sine ulla synodo præcedente, & solvendi, quos Synodus inique damnaverat, & damnandi, nulla existente synodo, quos oportuit, habuit facultatem: & hoc nimirum pro suo principatu, quem Beatus Petrus Apostolus Domini voce, & tenuit semper, & tenebit.*

Nicolaus I. C. Patet. 10. ead. caus. & q. sic ait: *Patet perfectio Sedis Apostolicæ (cujus auctoritate major non est) iudicium à nemine fore retractandum: neque cuiquam de ejus licere judicare iudicio, juxta quod Innocentius Papa Russo, & ceteris Episcopis per Thessaliam constitutis, scribens ait: Nemo unquam Apostolico culmini (de cujus iudicio non licet retractare) manus obvias audacter intulit, nemo in hoc rebellis extitit, nisi qui de se voluit judicari: & B. Papa Gelasius: Nec de ejus iudicio (id est Romana Ecclesiæ) canones unquam præceperunt judicari, sententiæque illius constituerunt non oportere dissolvi, cujus potius sequenda decreta mandarunt.*

404. Posthæc Pius II. ann. 1460. in Conventu Mantuano interrogavit, quid censendum esset de hujusmodi appellanti- bus: & omnes unanimi voce responderunt, esse damnandos, tanquam fautores hæresis, & reos læsæ Majestatis. Quare Pontifex edidit Bullam (quæ in Bullario Cherubini tertia est inter Bullas Pii II.) in qua sic ait:

Q3

Exc-

Excrabilis, & pristinis temporibus inauditus, tempestate nostra inolevit abusus, ut à Romano Pontifice nonnulli spiritus rebellionis imbuti ad futurum Concilium provocare presumant. & paulò post: Huiusmodi provocationes damnamus, & tanquam erroneas, ac detestabiles, reprobamus easque tanquam inanes, ac pestiferas, nullius momenti esse decernimus. Rursus Sixtus IV. *ann. 1483.* huiusmodi appellationes, quacunque occasione interponerentur, non solum irritas, & inanes, sed etiam fraudulentas, & sacrilegas, & hæreticas esse declaravit. Quæ Sixti Bulla teste Odorico Raynaldo *ad an. 1483. n. 22.* in Gallia jussu Regis Ludovici solemniter est promulgata. Similes censuras contra hos appellantes intorserunt Calistus III. Julius II. ac alii: & in nostra usque tempora quotannis Pontifices per Bullam Cœnæ, appellantes hosce feriunt excommunicatione.

405. Dices, Pontifices, in hac causa ipsis propria, non esse idoneos iudices. Resp. Tota Ecclesia sacros hos canones ante plura sæcula acceptavit, & ratos habuit, adeoque idem sensit. An nec ista huic rei decidenda idonea est? Nec tantum Ecclesia tacite canones hos acceptavit, sed eosdem expresse in Conciliis generalibus statuit. Constantinopolitanum IV. *actio. 10. can. 13. vel in fragmentis. can. 21.* asserit, ne quidem à Concilio generali posse in Romanum Episcopum sententiam dici: verba vide *n. 342.* Iterum approbante Lateranensi Oecumenico sub Leone X. *sess. 11.* idem Leo edidit Bullam: *Pastor æternus gregem suum:* in qua habentur hæc verba: *Solum Romanum Pontificem, pro tempore existentem, tanquam auctoritatem super omnia Concilia habentem.*

Accedit 1. quòd, cum Pontifex sit Doctor, & Pastor universalis Ecclesiæ, debeat posse eam docere, quid in hac questione gravissima sit tenendum: quis enim eam alius doceat? An Concilium sine Pontifice? & accephalum non est ullo modo infallibile. An Concilium cum Pontifice? & sunt partes litigantes, quibus non competit ferre sententiam. Accedit 2. quòd, etiam de jure humano, principes, qui superiorem non agnoscunt, possint sententiam ferre in causis propriis: quidni id possint Pontifices, immediati Vicarii Jesu Christi? Accedit 3. quòd Pontifices, in hac causa pronunciantes, non tam agant causam suam, quam causam Christi Domini, cuius institutionem circa suum Vicarium defendunt.

406. Hinc nunquam admittæ sunt tales appellationes: nec est ullum exemplum, quòd propter alieuius, vel plurium à Pontificis definitione appellationem, unquam coactum sit universale Concilium, aut in aliquo Concilio acta sit causa taliter appellantium. Quamvis enim aliquando causæ aliquæ, prius à Papa definitæ, in Concilio generali fuerint productæ, ut causa Monothelitarum in Synodo VI. tamen id non fuit factum, ut deferretur istorum appella-

tionem, nec ut examinaretur, vel reformaretur iudicium Pontificis: sed tantum ad faciendam maiorem aliquam declarationem, vel etiam ad maiorem, vel magis extensam errorum, & errantium damnationem: sicut etiam ex eadem ratione in Tridentino fuit tractatum de hæresibus Lutheri, jam à Leone X. damnatis.

At econtra exempla sunt plura admittarum appellationum, à Conciliis ad Apostolicam Sedem; eæque factæ sunt à sanctissimis viris, Athanasio, Cyrillo, Chrysostomo &c. Pariter Concilia, etiam universalis, semper consueverunt, actorum suorum confirmationem à Pontifice petere, ut testatur de prioribus Concilium Lateranense, quo assentiente Leo X. in Bulla *nam. præced. citata: Pastor æternus:* sic ait: *Consueveruntque antiquorum Conciliorum Patres, pro eorum, quæ in suis Conciliis gesta fuerunt, corroboracione, à Romano Pontifice subscriptionem, approbationemque humiliter petere, & obtinere.* Quod etiam Tridentinos Patres fecisse ex sessione ultima seu eius continuatione *s. Illustrissimi:* & ex Bulla Pii V. decreta Concilii confirmante, notissimum est: quin econtra ullus Papa necessarium duxerit, suarum definitionum confirmationem ab ullo Concilio petere.

407. Fortè quis dicet, canones supra adductos mentionem facere Sanctæ, & Apostolicæ Sedis, & ab hac non appellandum statuere: at per Sanctam, seu Apostolicam Sedem, debere intelligi, non solum Romanum Pontificem, ex cathedra, seu sede Divi Petri loquentem: sed hunc unam cum reliquis Episcopis. Et fortè possent videri, post Illustrissimum Jacobum Benignum de Bosluet Episcopum Meldensem, hoc innuere Præsules moderni Gallicanæ Ecclesiæ in sua ad modernum Regem *epistola, l. 1728.* in qua asserunt verba Illustrissimi Bosluet, ab eo, ut ajunt, in quadam allocutione Gallorum Antistitem, ad initium cuiusdam Conventus prolata, quæ ex idiomate Gallico in Latinum translata sic habent: *Sancta Sedes principaliter est corpus Episcopatus, unius sui Capiti: hic debet inveniri depositum doctrinæ Ecclesiasticæ, concreditum Episcopis per Apostolos.*

Sed non possum mihi persuadere, sapientissimos Præsules voluisse adstruere sensum, his verbis, prout jacent, nudè acceptis contentum; esset enim hic modus loquendi omnino novus, & antiquioribus incognitus. Sanè hi termini, *Sancta Sedes, Apostolica Sedes, Sedes Petri,* & similes, hucusque à Patribus, & Conciliis, semper fuerunt intellecti, de Episcopatu Romano, seu cathedra Romana sola, ut est clarum volventi scripta antiquiorum: certè S. Augustinus *serm. 2. de verbis Apostol. c. 10. seu in fine.* loquens de causa Pelagii, & sequacium, ait: *Fam enim de hac causa duo Concilia missa sunt ad sedem Apostolicam: inde etiam rescripta venerunt. Causa finita est: error utinam aliquando finiatur:* quibus verbis nec à longè vult dicere, missa esse ad generale

rale Concilium, vel ad corpus Episcoporum, ut est clarum; eum in causa Pelagii nullum Concilium sit celebratum: imò nec ad omnes Episcopos, vel ad plurimos totius orbis, missa sint acta illa: multò minùs à plurimis Episcopis rescripta venerint. Unde intelligit S. Doctor Sedem Romanam.

408. Quin ipsi Præfules Gallicani paulò antiquiores, suam ad Innocentium X. epistolam in causa Jansenii scriptam (de qua n. 356.) sic inchoant: *Majores Ecclesie causas ad Sedem Apostolicam referre solennis mos est: ubi utique non intelligunt per Apostolicam Sedem corpus Episcoporum; alias non à solo Innocentio petissent decisionem (quam tamen ab eo solo, & non à corpore omnium Episcoporum petisse, manifestissimum est) nec post decisionem Innocentii, in literis, quibus ei propterea debitas gratias egerunt (de quibus eodem n. 356.) dixissent: Sanctitas Vestra, per Petri soliditatem, confusis veritatis hostium animis, securos ab omni externa perturbatione de nova heresi triumphos aget.* Dein ipsi canones à nobis adducti non volunt dicere, quòd decreta à corpore Episcoporum facta, non debeant alteri judicio submitti (de hoc enim nec dubium, nec questio erat) sed volunt id docere de decretis solius Pontificis; hinc Gelasius dicit *hujus Sedis, & Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ*. Nemini etiam dubium esse potest, Nicolaum, & Innocentium, ab hoc citatum, de Romana Sede in particulari loqui. Videri etiam meretur Cantus de *locis Theolog. l. 6. c. 4.* ubi plurima affert testimonia, ex quibus clarè patet, Romanam Sedem intelligi per Sanctam, aut Apostolicam Sedem.

409. Prob. conclusio 2. Appellatio, ut apud omnes est certum, debet fieri à iudice inferiore ad superiorem: atqui nullum Concilium est supra Papam: ergo, prob. mi. Christus nuspiam concessit ulli Concilio jurisdictionem, vel superioritatem in Summum Pontificem: sed potius dedit Summo Pontifici jurisdictionem in Concilia, etiam generalia: ergo, ant. quoad 1. partem prob. negativè; quia non potest ullo modo ostendi, ubi Concilio ea jurisdictio data sit: quoad 2. partem verò prob. positivè. Episcopi, etiam in synodum congregati, sunt oves Christi, quas Petrus omnes accepit pascendas, dum ei est dictum *Joan. 21. v. 17. Pisce oves meas*: at pastor habet superioritatem, & jurisdictionem in omnes oves ei concreditas, etiam congregatas, seu collectivè acceptas: ergo. Idem probatur ex Concilio Lateranensi citato n. 405. & n. 406. Item huc spectant omnia, quibus à n. 326. ex Conciliis, & Patribus probavimus, definitiones Conciliorum debere approbari à Summo Pontifice. Addo de Tridentino, etsi in hoc non habeatur aperta definitio hujus Pontificis superioritatis, tamen ex Pallavicino in *historia ejusdem Concilii l. 21. c. 4. n. 5. & seq.* constat, omnes ex Italia, ac Hispania, Patres consensisse, ut definiretur, Papam esse supra Concilium: qui

numero multum excedebant Gallos, & paucos alios ex aliis regionibus præsententes. Quin ex Gallis Petrus de Marca Archiepiscopus Parisiensis (apud P. N. Thyrsium *manuduction. ad convers. Machumetan. p. 1. l. 3. c. 6. §. 11.*) sic scribit ann. 1662. de nostra sententia: *Quam unice Hispania, Italia, omnesque Christianitatis Provincia docent, ita, ut illa, quam sententiam Parisiensium vocant, ad classem earum opinionum reducenda sit, quæ tolerantur.* Galli quoque antiquiores idem senserunt: & testatur Joannes Gibalinus l. 5. de *jure canon. c. 3. q. 3. §. 15.* Theologiam Parisiensem antehac semper nostræ sententiæ adhæsisse.

410. Confir. Pontifex est verus, & unus Christi Vicarius, suprema auctoritate præditus, ut definitum est à Constantiensi Concilio sess. 8. in qua damnantur 45. propositiones, seu articuli Wicleffii, & inter has 37. *Ecclesia Romana est synagoga satana: nec Papa est immediatus, & proximus Vicarius Christi, & Apostolorum.* & iterum in Bulla Martini V. quæ in eo Concilio, & eodem approbante, est edita, atque actis inserta, habeturque sess. 45. ubi à suspecto de heresi dicitur querendum: *Utrum credat, quòd Papa... sit successor B. Petri, habens supremam auctoritatem in Ecclesia DEI?*

Idem rursus definitum est in Concilio Florentino sess. ultim. in literis Unionis his verbis: *Definimus, Sanctam Apostolicam Sedem, & Romanum Pontificem, in universum orbem tenere primatum, & ipsum Pontificem Romanum successorem esse Beati Petri Principis Apostolorum, & verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiæ caput, & omnium Christianorum Patrem, ac doctorem existere, & ipsi in Beato Petro pascendi, regendi, & gubernandi universalem Ecclesiam, à Domino nostro Jesu Christo plenam potestatem traditam esse, quemadmodum etiam in gestis Oecumenicorum Conciliorum, & in sacris canonibus continetur.* Ex quibus verbis etiam habetur, priora Oecumenica Concilia idem definivisse. Sed & innumeri Patres, atque doctores, idem, ubicunque occasio est, tradunt.

Jam sic. Vicarius habet idem tribunal cum principali, adeoque Pontifex cum Christo: ergo non datur majus tribunal, adeoque nec appellatio à Pontificis tribunali. prob. subsumptum ex *Cap. Non putamus. de consuetud. in 6. item ex Cap. Romana Ecclesia 1. de officio Vicarii in 6. & Cap. Romana 3. de appellationibus in 6. & L. unica Codic. de sent. præf. prætor.* in quibus locis clarè deciditur, unum esse tribunal Vicarii, & Principalis: ergo. Confir. 2. Appellans recedit ab obedientia ejus, à quo appellat: sed non licet Christianis, nec singulis, nec omnibus, recedere ab obedientia Summi Pontificis, in causis spiritualibus: ergo.

411. Prob. conclusio 3. Appellatio inutilis, frivola, & frustratoria, quæ fit præcisè ad trahendam litem, vel vitandam condemnationem, omni jure, naturali, & positivo

tivo, est nulla, ut doctores unanimiter docent, & clarè habetur *C. Cum speciali. 61. de appellationibus & l. Tutor. 41. ff. de usuris*: atqui appellatio à Pontifice ad Concilium est talis: ergo. prob. mi. 1. quoad frivolem inutilitatem. Tunc appellatio est inutilis, & frivola, quando non potest sperari mutatio sententiæ, ut est per se clarum: atqui in nostro casu ista sperari non potest; quia non potest iudicium infallibile (quale esse Pontificis abunde probatum est) mutari sine errore, in quem labi non potest Ecclesia.

Certè, cum olim in Synodo VI. ageretur causa Monothelitarum, tam longè abfuere Patres à mutanda Agathonis Pontificis epistola decretali, ut *actione 18.* in hæc verba proruperint: *Per Agathonem Petrus loquebatur.* quin imò, ut habet Spondanus *ad ann. Christi 679. n. 2.* Agatho, & Synodus Romana, in literis ad Synodum VI. seu Constantinopolitanam III. contestabantur, *haud se mittere Legatos ad disputandum de questione controversa, tanquam de re incerta: sed ad docendum, quæ esset Apostolica Sedis traditio, utdè, ut nihil præsumerent augere, minuire, vel mutare &c.*

Confirm. 1. Vel Concilio, ad quod appellatur, præsidebit Pontifex, vel non. Si primum: non sinet, à se infallibiliter statuta convelli, nec id Christus permittet, ne portæ inferi contra Ecclesiam prævaleant. Si secundum: Concilium erit acephalum, & rebus fidei definiendis insufficiens, ut farentur ipsa Concilia Oecumenica, quæ sua decreta eousque non censuerunt infallibilia, donec Romanæ Sedis approbationem impetrassent; hinc eam, ut dictum *n. 328. & 406.* semper humiliter petierunt. Et patet hoc ulterius ex eo, quod plura Concilia, absque Pontificis iussu, aut directione habita, vel ab eo reprobata, etiam ab Ecclesia reprobata fuerint, ut Sirmienfè, Ariminense, Mediolanense &c. nulla autem unquam definitio Pontificia fuerit reformata, ab ullo Concilio.

412. Quod autem talis appellatio etiam sit frustratoria, & præcisè ad litem trahendam inventa, sic probo. Etsi in gratiam appellantium conveniret Concilium, tamen, nisi hoc statueret, quod ipsi vellent (quod tamen fieri non posset; cum Spiritus S. non posset permittere, infallibiliter statuta convelli) ipsi nunquam acquiescerent: ergo. Scilicet, ut Tridentino non acquieverunt Lutherani, aut Calvinistæ, ita nec acquiescerent novi appellantes alicui alteri, & ad nova, ac nova Concilia, sine fine appellarent, novæque semper opponerent exceptiones: sive, quod non satis sint auditi: sive, quod Concilium fuerit potissimum ex adversariis suis conflatum: sive, quod Papa dominante non fuerit liberum: sive, quod Patres sinistris affectibus, aut opinionibus fuerint præoccupati.

Sic advocati Parisienses, qui *an. 1728.* appellationem, à Constitutione *Unigenitus* ad Concilium factam, scripto defendere

conati sunt, visi sunt velle excludere à synodo convocanda eos Episcopos, qui Pontificias definitiones extra Concilium factas, etiam ante tacitam Ecclesiæ acceptionem, infallibiles esse sentiunt: & hinc sapientissimi Galliæ Præsules, necesse habuerunt, in sua ad regem epistola supra memorata, eos confutare, & quidem solidè ex eo, quod Spiritus S. assistentia non dependeat ab opinionibus privatis Episcoporum, sed ab eorum sacro characterè Episcopali, & legitima ad Concilium convocatione, atque in unam synodum universalem cum suo capite conventu.

Si qui appellantes modestius se gerent, facile tamen comminiscerentur novas frivolas distinctiones, aut distortas interpretationes, quibus non minus Concilii canones, quam modò Pontificis definitiones eluderent. Sanè Jansenii hæreses dum Tridenti damnatæ fuerunt: & *caput 5. ac canon 4. sess. 6.* cum illis erroribus conciliari in æternum non potest: nec tamen ab iis recedunt sectarii illi: nec gratiam, cui voluntas humana possit resistere, unquam sincere admittunt.

413. Prob. conclusio 4. Appellatio hæc ad Concilium universale, non tantum est inutilis, sed perniciosa, seu, ut eam Pius II. supra citatus *n. 404.* vocat, est pestifera. Prob. Appellare ad Concilium, in causa dogmatum fidei, est captare tempus, & impunitatem, per plurima lustra, aut sæcula, spargendi errores, cum perniciæ innumerorum fidelium: ergo est perniciosa. prob. ant. cogere Concilium universale res est infinitis, & vix eluctabilibus difficultatibus obnoxia, adeoque non potest, nisi rarissime, & post plurimos annos sperari: ergo, si debet expectari Concilium, ut errores, & hæreses damnentur, isti diutissime impunè grassabuntur: & qui hoc petit, subdolè petit diuturnam sibi impunitatem spargendi errores.

Prob. ant. Licet antiquioribus Ecclesiæ temporibus, quando tantum unicus princeps, aut duo fratres, Orienti, & Occidenti, dominabantur, sat facile Episcopi ex omnibus provinciis convenerint, tamen nunc, divisio in plurimos terreno regimine, difficillimum est, eos ex tot regnis, sæpe inter se bello, aut belli suspitione, distractis, in unam mediam stationem coire. Si Germaniæ, Galliæ, Hispaniæ (ut de aliis nil dicam) vel inter se, vel uni earum cum Pontifice, dissidium intercedit, statim Concilio mora insuperabilis surgit; eoquod mox principes, vario sub prætextu, suarum regionum Episcopos domi retineant: vel etiam aliis transitum per suas ditiones non permittant. Similia autem impedimenta, in tanta nationum, geniorum, commodorumque propriorum, varietate, nunquam ferme possunt abesse.

414. Evidenti exemplo est Concilium Tridentinum, quod jam *an. 1537.* Paulus III. Mantuam indixit: sed ob duriores conditiones, à duce, aliisque objectas, anno sequenti Vicentiam transferre necesse habuit: mox

mox ob nova impedimenta omnino illud Pontifex suspendere debuit. Ut tamen extremos conatus adhiberet, ipsemet, quamvis senex septuagenario major, exhausto longo Nicæam uique itinere, à Carolo V. & Francisco I. saltem in decennium inducias impetravit, statimque iterum anno 1542. Concilium Tridentum indixit: & tamen ob recrudescens bellum, aliæque obstacula, non nisi anno 1545. sub finem, seu 13. Decembris sessio prima celebrari potuit.

Mox an. 1547. ob litem Tridenti grassantem, Pontifice illud Bononiam transferri, Carolo V. verò id Tridenti retineri volentibus, omnino fuit suspensum. Resumptum denuo an. 1551. à Julio III. statim iterum altero anno ob nuntium belli, à Protestantibus imminens, suspendi debuit. Et sic cessatum fuit per novem integros annos, donec Pius IV. anno Pontificatus sui II. illud reassumi præceperit, ac tandem exhaustis maximis curis, ei mense Decembri an. 1563. hoc est, ab ejus exordio anno 18. finem imposuerit.

Alias difficultates gravissimas, eo durante Concilio exortas, legere licet in historia ejusdem, à Cardinale Pallavicino conscripta: quam, si evolueris, fateberis, synodum œcumenicam cogere, esse rem vix non moraliter impossibilem. Certè à Tridentino finito fluxerunt hucusque anni ferme centum septuaginta, nec tamen toto hoc tempore, quamvis voluissent Pontifices, de ullo novo Concilio universali convocando agere potuerunt. Ex quo cuius rectè sentienti est manifestum, quòd Christus Ecclesiæ suæ non reliquerit hoc medium unicam, profligandi errores, ac hæreses.

ARTICULUS XVI.

Solvuntur Objectiones.

415. **O**B. 1. Datur appellatio ab imperatore ad comitia: ergo etiam à Papa ad Concilium. Confirm. Appellatio est remedium juris naturæ, hoc est, à naturali jure cuique concessum, & habet rationem defensionis, quæ omnibus jure naturæ licita est, contra gravamen ex sententia condemnatoria: ergo etiam licita est appellatio à Papa ad Concilium; alias enim, si quis injustè gravaretur, non haberet ullum remedium suæ innocentiae &c. Resp. Multi Jurisconsulti negant antec. ergo illud omitto, & neg. conf.

Papa suam potestatem immediatè habet à Christo, cujus Vicarius est, jure Divino: econtra imperator suam potestatem habet quidem mediatè à DEO: at immediatè eam habet à populo, vel electoribus, qui potuerunt ei conferre potestatem, vel magis, vel minùs limitatam. At Summo Pontifici, nec populus fidelis, nec Episcopi, nec electores, seu Cardinales, possunt dare supremam potestatem spiritualem, qua fruitur: sed isti tantum quasi præsentant personam, à Christo instituendam, & suprema potestate donandam; unde alii non possunt, eam potestatem

limitare, aut Papam sibi in ordine ad appellationes subijcere.

416. Ad confirm. dist. ant. Est remedium juris naturæ appellatio genericè sumpta. conc. ant. appellatio qualibet in specie, & præsertim tam frivola, inutilis, & perniciofa. neg. ant. & conf. Certè jura humana sæpe prohibent appellationem; & sæpe præcipitur, e. g. c. 1. de rescriptis, ut appellatione remota, procedatur: nec potest jus naturale permittere usum medii tam perniciosi &c. Dein in causâ fidei nemo Pontificiæ definitioni contrarius potest esse innocens. In aliis etiam causis saltem est moraliter impossibile, ut appellans sit innocens; quia appellatio ad Concilium non interponitur in quibuslibet causis minimis: in gravioribus autem cautissimè proceditur. Quodsi tamen in casu extraordinario aliquis damnaretur ex errore puri facti, non aliud contingeret, quam, quòd frequens est in tribunalibus sæcularium principum, ubi tamen sæpissimè non datur appellatio. Et licet taliter læso non concedatur appellatio ad Concilium, datur tamen, ut diximus, facultas petendi novam causæ suæ revisionem.

417. Ob. 2. Potest appellatio fieri ad Concilium, ut in eo Pontifex melius informetur: seu potest fieri appellatio à Pontifice, non satis informato, ad melius informandum: ergo saltem aliqua appellatio à Pontifice est licita. prob. conf. hac ratione appellatio non fit ad superiorem: ergo est licita. Resp. neg. ant. & ejus suppositum; non enim opus est Pontifici meliori informatione; quia antecederet ad definitiones Pontificis, ab hoc semper habetur informatio tanta, quanta requiritur: & Spiritus S. sicut assistit, ut nihil definiatur falsum, ita quoque assistit, ut nihil definiatur sine informatione necessaria.

Quòd autem Papa adhuc aliquanto melius informari possit à Concilio, non probat, id esse necessarium, nec aliquis informationis excessus potest compensare ea damna, quæ suprâ retulimus, oritura ex dilatione definitionum usque ad Concilium universale. Caterum Pontifices solent, antecederet ad suas definitiones adhibere accuratissimam diligentiam, per se, & alios, ut habeatur exactissima informatio, qua volunt utique satisfacere suo officio, & impedire, ne dent qualemcumque occasionem perturbationum, aut schismatum &c. & hoc à multiplici experientia constat.

Sic Alexander VII. in sua Bulla: Ad sanctam B. Petri Sedem. testatur, causam propositionum Jansenii discussam esse, eam profecto diligentia, qua major desiderari non posset. & Clemens XI. in Constitutione Unigenitus ait, causam propositionum Quesnellii, discussam esse quàm maximâ diligentia, ac maturitate. Similia passim in aliis Bullis habentur: quin etiam solent Pontifices, indicare preces publicas pro impetrando Divino lumine &c. vide etiam dicta n. 381. ad object. 3. Quare appellatio talis inutilis, certè